

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
протокол № 10 від 28.08.2025

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
 Марія ЛЯХОВА
29 серпня 2025 року

**ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕРНАТУРИ
Гвардійського ліцею
Гвардійської сільської ради
Хмельницького району
Хмельницької області**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
2. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ
3. ВИЗНАЧЕННЯ ЦИКЛІВ ТА ЕТАПІВ РЕАЛІЗАЦІЇ
4. ВИСНОВКИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму педагогічної інтернатури в Гвардійському ліцеї розроблено відповідно до вимог статті 23 Закону України "Про повну загальну середню освіту", наказу Міністерства освіти і науки України від 25.10.2021 року № 1128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2021р. за №1670/37292, наказу Міністерства освіти і науки України №805 від 09.09.2022 року "Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2021р. №1670/37292, наказу по школі від 29.08.2025 "Про затвердження Положення про педагогічну інтернатуру в Гвардійському ліцеї Гвардійської сільської ради Хмельницького району Хмельницької області» та визначає порядок проходження педагогічної інтернатури педагогічними працівниками школи, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.

Програма сприяє формуванню (вдосконаленню) загальних та професійних компетентностей інтерна відповідно до наказу від 29.08.2024 р. №1225 "Про затвердження професійного стандарту "Вчитель закладу загальної середньої освіти"".

Програма передбачає теоретичну та практичну допомогу інтерну, що спрямована на розвиток професійних компетентностей, зокрема щодо:

- ознайомлення з нормативно-правовими актами, що визначають особливості діяльності закладу освіти, організації освітнього процесу, посадові обов'язки педагогічного працівника;

- застосування сучасних методик і технологій (використання предметних знань в освітньому процесі, добору та використання доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання й оцінювання, орієнтування в інформаційному просторі, розвитку мовно-комунікативної компетентності в учнів, пошуку, оцінювання інформації та застосування її в професійній діяльності, використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі тощо);

- партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу (визначення ефективних способів комунікацій з педагогічними працівниками, батьками (законними представниками) та учнями, врахування в освітньому процесі вікових, психолого-педагогічних та індивідуальних особливостей учнів);

- формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів (управління емоційними станами, активне залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства, координація взаємодії між учасниками освітнього процесу з метою надання додаткової підтримки учням тощо);

- організації здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища (забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі залежно від індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учнів, проєктування осередків навчання, виховання та розвитку учнів в освітньому середовищі, здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів, попередження і протидії булінгу, різним проявам насильства тощо);

- управління освітнім процесом (планування освітнього процесу залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти, прогнозування результатів освітнього процесу, організація різних форм навчальної та пізнавальної діяльності учнів, здійснення оцінювання результатів навчання учнів);

- дотримання академічної доброчесності, запобігання і протидії булінгу (цькуванню) та порушенню гідності дітей, формування в них культури нетерпимості до проявів дискримінації та корупції;

та іншими критеріями, які забезпечують формування професійної діяльності вчителя, які відповідають вимогам наказу від 29.08.2024 р. №1225 "Про затвердження професійного стандарту "Вчитель закладу загальної середньої освіти"".

Програма є універсальною і може бути використано для інтерна та наставника будь-якої освітньої галузі.

Окремо, відповідно до програми має бути розроблено план реалізації із окресленими діями наставника та інтерна.

Терміни реалізації відповідно до затверджених наказом директора школи для кожного інтерна індивідуально.

2. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Педагогічна інтернатура включає три етапи: підготовчий, формувальний та узагальнюючий.

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП:

1. Наявність інтерна (особи, яка не має досвіду педагогічної діяльності та приймається на посаду педагогічного працівника, протягом першого року роботи повинні пройти педагогічну інтернатуру). (ІНТЕРН)
2. Вибір педагогічного працівника, на якого покладається виконання обов'язків педагога-наставника. (ПЕДАГОГ- НАСТАВНИК)
3. Педагогічна інтернатура організовується відповідно до наказу керівника закладу освіти, що видається в день призначення особи на посаду педагогічного працівника. (НАКАЗ)
4. Обов'язковим є створення Програми педагогічної інтернатури, яка укладається спільно педагогом-наставником та інтерном і затверджується керівником закладу. (ПРОГРАМА)
5. Педагогічна інтернатура має передбачати заходи, що забезпечать здобуття та вдосконалення професійних компетентностей і педагогічної майстерності протягом першого року професійної діяльності педагогічного працівника-інтерна. (ЗАХОДИ в програмі; окремий ПЛАН ЗАХОДІВ; інший варіант).

ФОРМУВАЛЬНИЙ ЕТАП:

Організація та проведення заходів педагогічної інтернатури:

- проведення індивідуальних консультацій, наставницьких бесід з інтерном;
- допомога у підборі відповідної літератури, підготовці навчальних занять, розробленні дидактичних матеріалів тощо;
- взаємовідвідування навчальних занять, відвідування уроків досвідчених педагогічних працівників;

- здійснення моніторингу результатів навчання учнів;
- участь у тренінгах, навчальних семінарах з методичних питань, творчих звітах педагогічних працівників;
- вивчення досвіду кращих педагогів шляхом аналізу їх вебсайтів, вебресурсів професійних спільнот, а також періодичних професійних видань;
- залучення інтерна до партнерської взаємодії з науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками, участі в професійних спільнотах педагогічних працівників;
- психологічний супровід інтерна.

УЗАГАЛЬНЮЮЧИЙ ЕТАП:

Заслуховування на засіданні педагогічної ради спільного звіту інтерна та педагога-наставника про результати виконання програми педагогічної інтернатури.

За результатами звіту приймається рішення та можуть надаватися рекомендації інтерну щодо подальших напрямів професійного розвитку, що відображається у відповідному наказі керівника закладу освіти.

3. ВИЗНАЧЕННЯ ЦИКЛІВ ТА ЕТАПІВ РЕАЛІЗАЦІЇ

Як правило, цикл має “вписатися” в навчальний рік, тому рекомендовано планувати строкові цикли що передбачає виконання наступних етапів:

- Постановка цілей і завдань
- Складання програми дій
- Виявлення необхідних ресурсів та їх джерел
- Визначення безпосередніх виконавців і доведення планів до них

ВИСНОВОК

Розроблена програма є універсальною для реалізації педагогічної інтернатури всіх предметних галузей.

До програми потрібно розробити План реалізації для кожного інтерна індивідуально відповідно до цілей, завдань та наявних ресурсів.

Підсумки реалізації заслуховуються на засіданні педагогічної ради та узагальнюються в наказі директора школи.

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП:	
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАСТАВНИЦТВА	
Професійна компетентність	Завдання
СОЦІАЛЬНА, ГРОМАДЯНСЬКА	Розробити особистий план дій Будувати ефективні відносини з своїм інтерном, обговорити переваги наставництва, роль наставника Скласти письмову угоду про наставництво Домовитись про відповідні рівні розголошення та конфіденційності Визначити правила поведінки наставника та інтерна Обговорити чого б інтерн хотів досягти під час проходження наставництва Домовитись про дати зустрічей та місце їх проведення Обговорити терміни наставництва Обговорити запитання інтерна та уточнити практичні деталі
Загальні (наскрізні) компетентності	
ГРОМАДЯНСЬКА	відповідальний, свідомий, толерантний, цінує та поважає права та свободу інших людей
СОЦІАЛЬНА	спілкується з учнями та батьками як з партнерами, знаходить спільну мову з усіма учасниками освітнього процесу, працює в команді
КУЛЬТУРНА	цінує українську й інші культури, поважає представників інших культур; відчуває і виявляє національну культурну ідентичність; творчо самовиражається
ЛІДЕРСЬКА	примає ефективні рішення у професійній діяльності, відповідально ставиться до своїх обов'язків; мотивує колег та учнів до досягнення спільної мети
ПІДПРИЄМНИЦЬКА	генерує нові ідеї; розуміє проблемні ситуації, ефективно розв'язує їх; виявляє ініціативність та підприємливість
ФОРМУВАЛЬНИЙ ЕТАП:	
РОЗДІЛ 2. ТРУДОВА ФУНКЦІЯ: ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Огляд тем розділу 1 постановка цілей, визначення очікуваного результату окреслення плану роботи	
Ознайомлення з нормативно-правовими актами, що визначають особливості діяльності закладу освіти, Управління освітнім процесом (планування освітнього процесу залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти, прогнозування результатів освітнього процесу, організація різних форм навчальної та пізнавальної діяльності учнів, здійснення оцінювання результатів навчання учнів). Дотримання академічної доброчесності, запобігання і протидія булінгу (цькуванню) та порушенню гідності дітей, формування в них культури нетерпимості до проявів дискримінації та корупції.	
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	ЯКИМ МАЄ БУТИ ВЧИТЕЛЬ?
ПРОГНОСТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Ставить досяжні цілі • Прогнозує наслідки власних педагогічних дій • Адаптує (або створює) навчальні програми • Планує освітній процес на рік, семестр, урок

ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Організує навчальні заняття різних типів • Організує учнів на уроці та в позаурочній діяльності • Організує проєктну діяльність учнів • Застосовує різні форми організації учнів на навчальному занятті • Раціонально використовує час
ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Застосовує формувальне, поточне, підсумкове оцінювання • Адаптує критерії оцінювання для розуміння їх учнями, залучає учнів до розроблення критеріїв оцінювання • Справедливо та об'єктивно оцінює навчальні досягнення учнів • Оцінює індивідуальні навчальні досягнення, а не учнів • Порівнює досягнення учня з його попередніми досягненнями • Постійно отримує зворотний зв'язок від учнів щодо їх розуміння навчального матеріалу • Допомагає учню навчатися відповідно до власної траєкторії розвитку • Розвиває в учнів вміння здійснювати взаємо- і само оцінювання

РОЗДІЛ 3.
ТРУДОВА ФУНКЦІЯ: УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕЧНОГО
ТА ЗДОРОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Організація здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища (забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі залежно від індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учнів, проектування осередків навчання, виховання та розвитку учнів в освітньому середовищі, здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів, попередження і протидії булінгу, різним проявам насильства тощо).

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	ЯКИМ МАЄ БУТИ ВЧИТЕЛЬ?
ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	Здійснює підтримку та навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах • Застосовує розумні пристосування та принципи універсального дизайну в інклюзивному освітньому середовищі • Володіє технологіями інклюзивного навчання • Модифікує навчальний матеріал у відповідності до освітніх потреб учня
ЗДОРОВ'Я ЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	Дотримується санітарно-гігієнічних норм в організації освітнього середовища • Протидіє проявам булінгу і дискримінації • Проводить профілактичні здоров'язбережувальні заходи • Створює умови для забезпечення фізичного, психічного та соціального здоров'я учнів • Організує безпечне та здорове дозвілля учнів • Формує в учнів навички безпечного та здорового способу життя • Надає домедичну допомогу (за потреби)
ПРОЄКТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Створює у класі простір для розвитку учнів • Створює затишок у класі • Проєктує зручне комфортне середовище навчання

РОЗДІЛ 4.
ТРУДОВА ФУНКЦІЯ: БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

Застосування сучасних методик і технологій в освітньому процесі. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності;
здатність навчатися впродовж життя;
здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки;
здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	ЯКИМ МАЄ БУТИ ВЧИТЕЛЬ?
ІННОВАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Спостерігає, аналізує, формулює гіпотези, збирає дані, проводить експерименти, аналізує й інтерпретує результати • Слідкує за інноваціями, впроваджує їх у свою педагогічну діяльність • Ефективно працює з інформаційними джерелами • Розв'язує педагогічні проблеми, спираючись на власний досвід та педагогічні дослідження
ЗДАТНІСТЬ ДО НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ	• Вчиться протягом життя • Планує власний професійний розвиток • Обирає місце підвищення кваліфікації • Бере участь у професійних спільнотах, експертній діяльності • Надає методичну допомогу іншим учителям • Взаємодіє з іншими учителями на засадах партнерства
РЕФЛЕКСИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Оцінює власну професійну діяльність • Визначає шляхи удосконалення власної педагогічної діяльності
РОЗДІЛ 5. <u>ТРУДОВА ФУНКЦІЯ: НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРЕДМЕТІВ (ІНТЕГРОВАНІХ КУРСІВ)</u>	
Використання предметних знань в освітньому процесі, використання сучасних технологій та засобів навчання й оцінювання, орієнтування в інформаційному просторі. Розвиток мовно-комунікативної компетентності в учнів, пошук, оцінювання інформації та застосування її в професійній діяльності. Використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі тощо).	
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	ЯКИМ МАЄ БУТИ ВЧИТЕЛЬ?
МОВНОКОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Навчає учнів державною мовою • Грамотно говорить, вільно спілкується державною мовою • Навчає дітей спілкуватися державною мовою • Залучає дітей до спілкування, взаємодії, взаєморозуміння • Враховує культуру та мову учнів національних меншин (якщо працює з такими учнями) • Вільно говорить іноземною мовою, підтримує діалог, навчає цього учнів (для учителів іноземної мови)
ПРЕДМЕТНОМЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Має глибокі знання з навчального предмета, постійно їх удосконалює • Навчає учнів, формує у них компетентності та наскрізні уміння (м'які навички) • Добирає предметний зміст до навчальних занять • Інтегрує зміст різних освітніх галузей, види діяльності; розробляє та проводить інтегровані навчальні заняття • Застосовує сучасні технології (форми, методи та засоби навчання) • Зрозуміло пояснює навчальний матеріал • Розвиває в учнів критичне мислення • Оцінює навчальні досягнення учнів на засадах компетентнісного підходу • Виховує ціннісні ставлення в учнів
ІНФОРМАЦІЙНОЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Використовує в роботі з комп'ютер, програмне забезпечення, інші цифрові пристрої • Критично оцінює інформацію, зберігає та захищає персональні дані • Використовує електронні ресурси для свого професійного розвитку • Використовує готові або створює власні електронні засоби навчання • Застосовує технології дистанційного та змішаного навчання

	• Дбає про безпеку учнів у мережі Інтернет • Дотримується вимог академічної доброчесності, захищає власні авторські права у мережі • Використовує електронні ресурси для оцінювання навчальних досягнень учнів
РОЗДІЛ 6. <u>ТРУДОВА ФУНКЦІЯ: ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ</u> <u>З УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ</u>	
Партнерська взаємодія між учасниками освітнього процесу (визначення ефективних способів комунікацій з педагогічними працівниками, батьками (законними представниками) та учнями, врахування в освітньому процесі вікових, психолого-педагогічних та індивідуальних особливостей учнів); формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів (управління емоційними станами, активне залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. Координація взаємодії між учасниками освітнього процесу з метою надання додаткової підтримки учням тощо).	
ПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Враховує вікові та індивідуальні особливості учнів • Розробляє (за потреби) індивідуальний навчальний план, індивідуальну програму розвитку учнів • Формує в учнів адекватну самооцінку • Мотивує учнів до навчальної діяльності, до пізнання • Організує комунікацію та взаємодію учнів, підтримує кожного в колективі
ЕМОЦІЙНО-ЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	• Керує власними емоціями • Запобігає професійному вигоранню • Успішно долає стресові та конфліктні ситуації • Будує діалоги та полілоги з учнями, уміє слухати і чути • Поважає кожного, не допускає дискримінації • Відстоює свої права, навчає цього учнів • Залучає інших до прийняття спільних колективних рішень
КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА	• Встановлює партнерські відносини з учнями, їхніми батьками, колегами • Здійснює педагогічний супровід, може виконувати роль модератора, фасилітатора • Залучає батьків до співпраці, прийняття рішень щодо навчання їх дітей (у тому числі дітей з особливими освітніми потребами) • Співпрацює з профільними фахівцями щодо ефективного навчання дітей (у тому числі дітей з особливими освітніми потребами)
УЗАГАЛЬНЮЮЧИЙ ЕТАП:	
Підведення підсумків педагогічної інтернатури за напрямками:	
ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ	• Володіння методами навчання: Інтерни повинні набути практичних навичок у використанні різноманітних методів і технологій викладання. • Розробка навчальних планів: Здатність створювати структуру уроків та виховних заходів
ПЕДАГОГІЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ	• Управління класом: Розвиток навичок організації навчального процесу та управління поведінкою учнів. • Взаємодія з учнями: Здатність належним чином реагувати на потреби учнів і встановлювати позитивні стосунки.
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	• Розуміння вікових особливостей: Глибше розуміння психології розвитку учнів різного віку. • Конфліктологія: Вміння вирішувати конфлікти та підтримувати позитивну атмосферу в класі.

СПІВПРАЦЯ З БАТЬКАМИ ТА ГРОМАДОЮ	• Комунікація з батьками: Розвиток навичок ефективного спілкування з батьками учнів та залучення їх до навчального процесу. • Співпраця з громадами: Здатність взаємодіяти з місцевими організаціями та установами.
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	• Використання ІТ: Знання основ використання інформаційних технологій в освітньому процесі. • Адаптація новітніх методик: Здатність впроваджувати нові підходи до навчання, такі як гейміфікація, проектне навчання тощо
РЕФЛЕКСИВНІ НАВИЧКИ	• Аналіз власної практики: Здатність рефлексувати над власними уроками, визначати сильні та слабкі сторони. • Планування розвитку: Розуміння потреб у професійному розвитку та складання плану для подальшого вдосконалення.
ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ	• Підготовленість до роботи: Інтерни повинні відчувати впевненість у своїх силах і готовність до роботи в освітній сфері. • Сформовані професійні цінності: Розуміння значення етики, відповідальності та соціальної ролі педагога.